በኢትዮጵያ ሕዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለስልጣን

የ1984ዓ፡ የስታቲስቲክስ ሥራ እቅድ

መጋቢት 1983
አዲስ አበባ

ማውጫ

ገጽ

1. መግቢያ 1
2. የ1983 የስታቲስቲክስ እቅድ አፈጻጸም ግምገማ 2
3. የ1984 የስታቲክስ ሥራ እቅድ ዓላማዎች፣ ስልቶችና ግቦች 18
4. የ1984 የስታቲስቲክስ እቅድ ይዘት 23
5. የ1984 የገንዘብና የማቴሪያል ፍላጎት 51
6. የሰው ኃይል ፍላጎት 52
7. መወሰድ የሚኖርባቸው የፖሊሲና ድርጅታዊ እርምጃዎች 53

የ1984 የስታቲስቲክስ ሥራ ዕቅድ

1. መግቢያ ፤

የአገሪቱን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ግንባታ በተገቢው መንገድ ለማራመድና ለማፋጠን ተጨባጭ ሁኔታዎች በሚፈቅዱት መሠረት የአጭር ፤ የመካከለኛና የረዥም ጊዜ ዕቅዶች ገቢ እንዲሆኑ ለማድረግ የማዕከላዊ ፕላንን እንደ ዓይነተኛ መሣሪያ ተወስዶ ሲሠራበት ቆይቷል::

ማዕከላዊ ፕላንን ተግባራዊ በማድረግ ረገድ የፕላን መዋቅር በአገሪቱ በሰፋት በመዘርጋት በየማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ዘርፎች የፕላን አሠራር እንዲስፋፋና ልምዱም ደረጃ በደረጃ እየጐለበተ እንዲሄድ አመቺ ሁኔታዎች ተፈጥረዋል:: ለኢኮኖሚና ማሕበራዊ ፕላን ተግባራዊነት ደግሞ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች በቅድሚያ በየዘርፉ መገኘት ወሣኝነት አለው:: በተለይም ለዕቅድ ዝግጅት ፤ የልማት ፖሊሲዎችንና ፕሮግራሞችን ለመቀየስ ፤ እንዲሁም ምርምሮችንና ሌሎች ተመሳሳይ ተግባራትን ለማከናወን በየክፍለተ ኢኮኖሚው ተጨባጩን ሁኔታ ሊገልጽ የሚችል ወቅታዊ ፤ የተሟላና አስተማማኝ የሆነ ስታቲስቲካዊ መረጃ ጠቃሚነቱ ከፍተኛና ወሣኝ እንደሆነ ይታመናል::

ስለሆነም የአገሪቷን የስታቲስቲክስ መረጃ ፍላጐት በማሟላት ረገድ የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ከፍተኛ ተግባርና ኃላፊነት የተጣለበት በመሆኑ ባለሥልጣኑ ለብሔራዊ ስታቲስቲክስ ሥራ ዕድገት አመቺ ሁኔታዎችን በመፍጠር ፤ በየጊዜው የተሻለ የአሠራር ዘዴዎችን በመቀየስ ተግባር ላይ እንዲውሉ ጥረት በማድረግና እንዲሁም የአገሪቷን የዕድገት አቅጣጫና የአቅም ሁኔታዎችን በማገናዘብ ልዩ ልዩ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ሁኔታዎችን የሚገልጹ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን ለማስገኘት የተቻለውን ሁሉ ሲያከናውን ቆይቷል:: አሁንም በማከናወን ላይ ይገኛል::

ባለሥልጣኑ ይህን የሚጠበቅበትን ተግባርና ኃላፊነት ለመወጣት የሚያስችለውን ዕቅድና ፕሮግራም በማዘጋጀት ተግባር ላይ ያውላል:: ከዚሁ አኳያ ከዚህ በፊት የቀረቡትን የስታቲስቲክስ ዕቅድ ዓላማዎችና ስልቶች መሠረት በማድረግ የ1984 የስታቲስቲክስ ዕቅድ ተዘጋጅቷል::

የዕቅዱም አዘገጃጀት እስከዛሬ የተገኘውን ልምድ በመገምገም ፤ አገሪቷ ያለችበትን ሁኔታ በማጤንና ተግባራዊ ሊሆኑ የሚችሉ ጥናቶችንና ሥራዎችን በማገናዘብ ሲሆን ፤ የ1983 የዕቅድ አፈጻጸም ግምገማ ፤ የ1984 የስታቲስቲክስ ዕቅድ ዓላማዎች ፤ ስልቶችና ግቦች ፤ የዕቅዱ ይዘት ፤ የገንዘብ፤ የማቴሪያልና የሰው ኃይል ፍላጐት እንዲሁም በአጋጠሙ ችግሮች ላይ መወሰድ የሚኖርባቸው እርምጃዎችንም የሚያጠቃልል ይሆናል::

.../ 2

በአርሲ ፣ በጐጃም ፣ በሸዋ ፣ በ1980 ደግሞ በወለጋና በባሌ ፣ እንደዚሁም የሠፈራ ፕሮግራም በተካሄደባቸው ክፍለ ሀገር በከፋና በኢሉባቦር ጥናቱ በሰፋት እንዲካሄድ መደረጉ የሚታወስ ነው:: ሆኖም ከ1981 የበጀት ዓመት ጀምሮ ከጥናቱ የሚገኙት መረጃዎች በአዲሱ አስተዳደር አካባቢ ደረጃ ውጤት ለማስገኘት የሚቻልበትን ሁኔታ በማሰብ የአሠራር ለውጥ ተደርጐ በቋ ገበሬ ማህበራት ተመርጠዋል:: በዚህም በተደረገው ለውጥ ምክንያት በአገር አቀፍ ደረጃ በጥናቱ የሚሸፈኑ ገበሬ ማህበራት ብዛት 867 እንደነበረ ቢታወቅም በሰሜኑ ክፍለ ሀገራችን በተከሰተው ሁኔታ በአንዳንድ ክፍለ ሀገር በተወሰኑ ገ/ማህበራት የሚካሄደው ጥናት በመቋረጡ በአሁኑ ወቅት በጥናቱ የሚሸፈኑት ገ/ማህበራት ብዛት ወደ 708 ዝቅ እንዲል ሁኔታው አስገድዷል::

2.1.1.2 በዚሁ በገጠር ሰርቬይ ፕሮግራም አማካይነት ለሚካሄዱ ጥናቶች መጠይቆች ፣ መመሪያዎችና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ የመስክ መገልገያ መሣሪያዎች ጥናቱ ወደሚካሄድባቸው አስተዳደር አካባቢዎች በወቅቱ እንዲሠራጭ ተደርጓል::

2.1.1/3 ይኸው ፕሮግራም በተጠናከረ ሁኔታ እንዲቀጥል የመረጃውንም ጥራት በይበልጥ በመቆጣጠር በመስክ ሥራው ተሣታፊ ለሚሆኑት ለአስተዳደር አካባቢ ስታቲስቲክስ ኃላፊዎች ፣ ለተቆጣጣሪዎችና ለመረጃ ሰብሳቢዎች እንደዚሁም ከዋናው መ/ቤት ሥልጠና ለመስጠትና ሥራ ወደ መስክ ለሚወጡ ባለሙያዎች ሥልጠና እንዲሰጥ ተደርጓል:: ከቀድሞው በተጠናከረ ሁኔታ የሥልጠናውና የቀጣጥረ ተግባር ከፍተኛ ትኩረት እንዲሰጠው በመወሰኑ ምክንያት በዋናው መ/ቤት የአሠልጣኞች ሥልጠና ለሁለት ሣምንታት በጥልቀት የተሰጠ ሲሆን በየአስተዳደር አካባቢዎች ደግሞ ለተቆጣጣሪዎች ፣ ለነባር መረጃ ሰብሳቢዎችና ለአዳዲስ ምልምል መረጃ ሰብሳቢዎች ለሦስት ሣምንታት ሰፋ ያለ ሥልጠና ተሰጥቶ የተዘጋጀውን ፈተና በሚገባ ያለፉትን ብቻ ለመስክ ሥራው እንዲሠማሩ ሲደረግ የወደቁት እንዲሰናበቱ ተደርጓል:: የመስክ ስምሪቱ ፕሮግራም እንደ ተጠናቀቀ ወደየክልሉ የተሰኩት አሠልጣኞች ለአሥር ቀናት ያህል

እንደዚሁም የአዲስ አበባና የአሥመራ መረጃ የስድስቱም ወራት በየ ወቅቱ ተሰብስቧል::

2.2 <u>ከተለያዩ ጥናቶች የተሰበሰቡትን መረጃዎች አቀነባብሮ ውጤቱን በሪፖርት መልክ ማውጣትና ከዚሁ ጋር ተመሳሳይነት ያላቸውን ሌሎች ሥራዎች ማከናወን በተመለከተ የተከናወነ ፤</u>

2.2.1 <u>የግብርና ስታቲስቲክስ ጥናቶች ፤</u>

2.2.1.1 የ1981 የግብርና ናሙና ጥናት አጠቃላይ መረጃ/የግል የመንግሥትና የሕብረት እርሻዎች/ የያዘ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች ተሠራጭቷል::

2.2.1.2 የ1979 እና የ1980 የቤት እንስሳት ብዛት በዓይነት ፤ በፆታና በዕድሜ /ለገጠሬ ፤ ለአምራቾችና ለመንግሥት/ የያዘ ሪፖርት በአንድ ጥራዝ ተዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች የተሰራጨ ሲሆን የዚሁ ጥናት የ1981 ሪፖርት ዝግጅት ተጠናቆ በሕትመት ላይ ይገኛል::

2.2.1.3 የ1982 አጠቃላይ ሪፖርት ዝግጅት የሚሆነው የ1982 የአምራቾች የበልግ ወቅት መረጃና የመንግሥት እርሻዎች የዓናው መኸር በመምሪያው ባለሙያዎች በፒሲ ተቀነባብሯል::

2.2.1.4 የ1982 የቤት እንስሳት የገጠሬ ባለይዞታዎች መረጃ የኮምፒዩተሩ ከዳንገና የመረጃ ማጥራት ሥራ ተጠናቆ ሪፖርቱ በቅርቡ እንደሚወጣ ይጠበቃል:: እንደዚሁም የዚሁ ጥናት የ1982 የመንግሥት እርሻን በተመለከተ ውጤቱ በመቀነባበር ላይ ይገኛል::

2.2.1.5 በ FOOD INFORMATION SYSTEM ፕሮጀክት አማካይነት ከተለያዩ መ/ቤቶች የሚሰበሰበው መረጃ የቀጠለ ሲሆን በሰብል ትንበያ ጥናት የሚሰበሰበውን " የሰብል ሁኔታ " መረጃ በመጠቀም ሪፖርቱ በኅዳር ወር 1983 ተዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች ተሠራጭቷል::

2.2.3 <u>ዓመታዊ የትራንስፖርትና መገናኛ መጽሔት ፤</u>

ለ1980 የትራንስፖርትና መገናኛ መጽሔት ዝግጅት የተሰበሰበው መረጃ ሪፖርት ተጠናቆ ለተጠቃሚዎች ተሠራጭቷል:: የዚሁ ጥናት የ1981 መረጃም የአርምት ሥራ ተጠናቆ በመቀነባበር ላይ ይገኛል::

2.2.4 <u>የአምራቾችና የቸርቻሮ ዋጋዎች ጥናት ፤</u>

2.2.4.1 የአዲስ አበባ የቸርቻሮ ዋጋ መመዘኛ ኢንዴክስ ሥራ ጠቅላላ ጠብቆ በየወሩ እየተዘጋጀ ለተጠቃሚዎች እንዲሠራጭ ተደርጓል::

2.2.4.2 <u>በገጠር የአምራችና የቸርቻሮ ዋጋዎች ጥናት ፤</u>

የዚህ ጥናት የ1980 መረጃ የዳታ ኢንትሪና የኮምፒዩተር ቀን ብር ሥራ ተጠናቆ የሪፖርት ዝግጅት ከተጀመረ በኋላ በአምራች ዋጋ መረጃ ላይ ስህተት በመታየቱ ታርሞና ተስተካክሎ ሪፖርቱ በሕትመት ላይ ይገኛል:: የ1981 የአምራች ዋጋ መረጃ ለመጠረሻው ሪፖርት ዝግጅት የኮምፒዩተር ቀንብሩ ተግባር የቀጠለ ሲሆን የቸርቻሮ ዋጋ መረጃም የዳታ ኢንትሪ ሥራ ተጠናቆ ፀአርምት ላይ ይገኛል::
እንደዚሁም የዚህ ጥናት የ1982 መረጃ እስከ መጋቢት ወር ድረስ የኤዲቲንግ ፣ የኮዲንግና የዳታ ኢንትሪ ሥራ ተጠናቋል::

2.2.4.3 የ1981/82 የ23 ከተሞች የቸርቻሮ ዋጋዎች ጥናት ሪፖርት ዝግጅት ተጠናቆ በሕትመት ላይ የሚገኝ ሲሆን የ1982 መረጃም በኮምፒዩተር የማቀነባበሩ ተግባር ቀጥሏል::

2.2.4.4 በተመረጡ 23 ከተሞች የማኮሃርጣ የሆቴሎች ፣ የአልጋና የምግብ ዋጋ ጥናት የ1981/82 መረጃ ሪፖርት በሕትመት ላይ የሚገኝ ሲሆን የ1982 በጀት ዓመት መረጃ ደግሞ በኮምፒዩተር የማቀነባበሩ ተግባር ተጠናቆ ሪፖርት ለማዘጋጀት ሥራ ተዘጋጅቷል::

2.2.5.5 የቤተሰብና የወሊድ ሁኔታን ጥናት በአገር አቀፍ ደረጃ /ኤርትራ ትግራይ ፣ ጐንደር ፣ ወሎን ሳይጨምር/ የመረጃ አሰባሰቡ ተግባር በሐምሌ ወር 1982 መጨረሻ የተጠናቀቀ ሲሆን በጥናቱ የተሞሉ መጠይቆችም ወደ ዋናው መ/ቤት ተጠቃለው ገብተዋል::

ለዚሁም መረጃ ቀንበር የኤዲቲንግና ኮዲንግ መመሪያ ተዘጋጅቶ ሥራው በመከናወን ላይ ይገኛል:: ይኸውም በማጠቃለያ ቅጾች የተሞሉት መረጃዎች በኮምፒዩተር የተቀረጹ ሲሆን የመረጃዎች ማገናዘብ/Consistency Check/ የማድረግ ተግባር ተከናውኗል::

2.2.6 <u>በገጠር የአመጋገብ ጥናት ፣</u>

በ1974/75 በገጠር የተካሄደውን የአመጋገብ ጥናት ውጤት የያዘ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ቀደም ሲል ለተጠቃሚዎች የተሠራጨ ሲሆን በዚሁ ጥናት በተካሄዱት ሦስት ዙሮች በመጨረሻዎቹ ሁለት ዙሮች ስለተሰበሰቡት የሕጻናት አመጋገብ ሁኔታን የሚያመለክቱ መረጃዎች የተንተና ሪፖርት ዝግጅት ረቂቅ ተጠናቋል::

2.2.7 <u>ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ፣</u>

የ1979 እና የ1980 እንዲሁም አለፍ አለፍ የ1981 መረጃዎችን የያዘ ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅትን በተመለከተ የቀንበሩና የመተየቡ ተግባር ተጠናቆ በሕትመት ላይ ይገኛል:: እንዲሁም በዓይነታቸውና በመጠናቸው የተመረጡ አጠቃላይ መረጃዎችን ብቻ የሚይዝ አነስተኛ መጽሔት ተዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች ተሠራጭቷል::

2.2.8 <u>ሌሎች የተከናወኑ ተግባራት ፣</u>

2.2.8.1 ለልዩ ልዩ መ/ቤቶችና ድርጅቶች አስፈላጊው የቴክኒክ የማቴሪያል እርዳታ ተደርጓል::

2.2.8.2 ለቤተሰብና ወሊድ ጥናት ውጤት ቀንበር የሚረዳ በገጠርና በከተማ የሚገኙትን ቀበሌዎች በየአስተዳደር አካባቢና በአውራጃ የሚያሳይ መለያ ኮድ ተዘጋጅቷል:: ለዚሁ ጥናት ውጤት ማባዣ/መልቲፕላየር/ የተዘጋጀ ሲሆን የሚቶደሉኚ ሪፖርት ዝግጅትም በመጠናቀቅ ላይ ነው::

ለመጀመሪያ ጊዜ ስለሕንጻ ኮንስትራክሽን ለማጥናት ማለትም በኮንስትራክሽን ሚኒስቴር ሥር ያሉትን የሥራ ተቋራጮች እንቅስቃሴ ለማጥናት በታቀደው መሠረት መጠይቅ ተዘጋጅቶ በሚኒስትሩ መ/ቤት በኩል ለየድርጅቶ ተልኮ ከስድስቱ ተቋራጮች ውስጥ አራቱ ብቻ በከፊል መልስ ሰጥተዋል:: ሆኖም አብዛኛዎቹ ድርጅቶቹ በወቅቱ ምላሽ ባለመስጠታቸው የማሳሰቢያ ደብዳቤዎች መጻጻፍ አስፈልጓል::

2.፪.8.8 በገጠር የአመጋገብ ክትትል ሥርዓትን ለመገምገም ታስቦ በጤና ጥ የአመጋገብ ክትትል ሥርዓት/ National Nutrational Surveillance System / የሙከራ ጥናት ተካሄደ የተሰበሰበው መረጃ ከኢትዮጵያ ምግብ ጥናት ድርጅት ጋር በመተባበር የኢዲቲንግና ኮዲንግ ሥራ ተጠናቆ የሪፖርቱ ዝግጅት በመከናወን ላይ ይገኛል::

2.2.8.9 ስለኢትዮጵያ ሠራተኞች ማህበር ከሰሠማ ጽ/ቤት ጋር በተደረገው ስምምነትና ትብብር ለተሰበሰበው መረጃ የኢዲቲንግና ኮዲንግ መመሪያ ተዘጋጅቶ ሥራው በአብዛኛው ተጠናቋል::

2.2.8.10 ስለትምህርትና ጤና ስታቲስቲክስ የተከታታይ ዓመታት የተለያዩ መረጃዎችን በማሰባሰብ ፣ በማቀነባበርና በማስላት አለባቶች /Time- Series Indicators/ ተዘጋጅቷል::

2.2.8.11 በ1982 የተጀመረው የቀይሚያ ማስጠንቀቂያ የዋጋ ፣ የገበያ ሁኔታና ፣ ከብቶች የተሸጡበት ምክንያት የሚጠቀመው ጥናት የ6 ወር መረጃ የኢዲቲንግና ኮዲንግ እንደዚሁም የዳታ ኢንትሪ ሥራ ተጠናቆ የኮምፒውተር ቀንበሩ ተገባር ቀጥሏል:: የ1982 በጀት ዓመት ሪፖርትና የ1983 የመጀመሪያ ሩብ ዓመት በየወሩ ሪፖርት ለማውጣት ቢታቀድም በመረጃ ማቀነባበሪያ ምምሪያ የሥራ ኃቶ መደራረብ ምክንያት ለዘገዩ ችሏል::

2.2.8.12 የብጤና ጥ አከባውንት ሥራ ለማስጀመር ከስዊድን ዓለም አቀፍ ድርጅት በተገኘው እርዳታና ከስታቲስቲክስ ስዊድን ጋር በተደረገው ስምምነት መሠረት አንድ የውጭ አገር ኤክስፐርት ከመምሪያው ሠራተኞች ጋር በመሥራት ላይ ይገኛል:: ይኸውም በጤና ጥ አከባውንት የሚመ

የበጀት ዓይነት	ለ1983 በጀት ዓመት የተፈቀደ	ከስድስት ወራት ውስጥ ከገ/ሚ/ ተጠይቆ ገቢ የሆነ	ከገቢው በሥራ ላይ የዋለው ገንዘብ መጠን	ልዩነት
መደበኛ	2,903,966	1,223,639.23	1,220,799.80	/-/ 2839.43
ካፒታል	5,224,400	2,294,685.00	2,908,195.76	/+/ 613510.76
ድምር	8,128,366	3,518,324.23	4,128,995.56	/+/ 610671.33

ከዚህ በላይ ከቀረበው ሠንጠረዥ እንደሚታየው በ1983 ለሚከናወነው ሥራ የተፈቀደው ጠቅላላ በጀት ብር 8,128,366 ሲሆን ከዚህ ውስጥ ብር 2,903,966 ለመደበኛ በጀት ፣ ብር 5,224,400 ለካፒታል በጀት የተፈቀደ ነው:: ይህም የካፒታል በጀት ለተቀናጀ የምግብና እርሻ ስታቲስቲክስ ጥናት የሚውል ነው:: ለበጀት ዘመቱ ከተፈቀደው ገንዘብ ውስጥ ብር 3,518,324.23 ከገንዘብ ሚኒስቴር ተጠይቆ ለመ/ቤቱ ገቢ ሲሆን ይህም ከመደበኛ በጀት ብር 1,223,639.23 ፣ ከካፒታል በጀት ብር 2,294,685 ነው::

ለመ/ቤቱ ገቢ ከሆነው ገንዘብ ውስጥ ሥራ ላይ የዋለው ጠቅላላ ገንዘብ ብር 4,128,995.56 ነው:: ይህ ወጪ በበጀቱ ዓይነት ሲታይ ፣ ከመደበኛ በጀት ብር 1,220,799.80 /99.8%/ ፣ ከካፒታል በጀት ብር 2,908,195.76 /126.7%/ ነው:: የካፒታል በጀትን አስመልክቶ በብልጫ የወጣው ገንዘብ የተገኘው ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ለተለያዩ ፕሮጀክቶች ሥራ ማስፈጸሚያ ገቢ ካስደረጉት ገንዘብ የሚተካ በብድር መልክ የተወሰደና እንደዚሁም ከ1982 ለ1983 በጀት ዓመት ከወጪ ቀሪ ሆኖ ከተገኘው ገንዘብ የፕሮጀክቱ ሥራ እንዳይጓተትና በዕቅዱ መሠረት ለማከናወን ታስቦ በሚቀጥሉት ስድስት ወራት ለመተካት ወጪ ሆኖ የተከፈለ ነው::

በአጠቃላይ ለ1983 በጀት ዓመት የተፈቀደው በጀት ከ1982 በጀት ዓመት ጋር ሲነፃፀር መደበኛ በጀት በብር 65,432/2.3%/ ዕድገት ሲያሳይ የካፒታል በጀት ግን በብር 980,900/15.8%/ ቀንሷል:: በተጨማሪም ባለፉት ስድስት ወራት ጊዜ ውስጥ ለመ/ቤቱ ገቢ መሆን ከነበረበት ገንዘብ ውስጥ 317,515/12%/በገንዘብ ሚኒስቴር ቀቀንሶ ቀርቷል:: ይህም በፕሮጀክቱ የሥራ ሂደት ላይ ከፍተኛ ተፅዕኖ እንደሚያደርግ መገመት አያዳግትም:: ከመንግሥት ከተፈቀደው ሌላ የተለያዩ ፕሮጀክቶች ማስፈጸሚያ ብር 223,142.10 ተገኝቷል:: ይኸውም ከተባበሩት መንግታት የሕዝብ ጉዳይ ፈንድ ብር 173,142.10 ሲሆን ከእርዳታ ማስተባበሪያና

...../ 14

[illegible] ፳ ማቋቋሚያ ኰሚሽን ለቅድሚያ ማስጠንቀቂያ ጥናት ሥራ ማስኬጃ ብር 50,000 ነው::

2.3.2 የሰው ኃይል አጠቃቀም ፤

በዕቅድ ዓመቱ መጀመሪያና በሁለተኛው ሩብ ዓመት መጨረሻ የነበረው የሰው ኃይል ብዛት ቀጥሎ በሠንጠረዥ ቀርቧል::

የሰው ኃይል በቅጥር ዓይነት

አጠቃላይ ሁኔታ	የሠራተኛ ቅጥር ሁኔታ		ጠቅላላ
	ቋሚ	ኰንትራት	ድምር
በበጀት ዓመቱ መጀመሪያ የነበረ	403	1394	1797
አዲስ የተቀጠረ	19	36	55
ከሥራ የተሰናበተ	13	11	24
ታህሣሥ 30/1983 የነበረ	409	1419	1828

ከዚህ በላይ በቀረበው ሠንጠረዥ እንደሚታየው 409 ቋሚና 1419 የኰንትራት በድምሩ 1828 ሠራተኞች ይገኛሉ:: ይህም ከዕቅድ ዓመቱ መጀመሪያ ከነበረው የሰውኃይል ጋር ሲነፃፀር 1 7% ዕድገት አሣይቷል:: እንደዚሁም 24% የሚሆኑት ቋሚ ሠራተኞችና 92% የሚሆኑት የኰንትራት ሠራተኞች ማለትም 1308 መረጃ ሰብሳቢዎች ፤ ረዳት ተቆጣጣሪዎችና ፤ ሾፌሮች ከአዲስ አበባ ውጪ በየአስተዳደር አካባቢው ተመድበው በመሥራት ላይ ይገኛሉ:: በተጨማሪም የሠራተኞች ብዛት በጾታ ተለይቶ ሲታይ 336 ወንድና 73 ሴት ቋሚ ሠራተኞች ሲሆኑ 1198 ወንድና 221 ሴት የኰንትራት ሠራተኞች ናቸው::

ስለጊዜያዊ ሠራተኞች የአቀጣጠር ሁኔታን በተመለከተ ፤ በተመረጡ ገበሬ ማህበራት የግብርና ጥናት በተለይም የሰብል አጨዳና የታረሰ መሬት ልኬት በሚከናወንበት ወቅት ለእያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ ረዳት ስለሚያስፈልገው ለሁለት ወራት ገደማ ጊዜያዊ ሠራተኞች በቀን ሙያተኛነት ይቀጠራሉ::

እንደዚሁም ለተወሰኑ ጥናቶችና ሥራዎች ጊዜያዊ የሥራ ውጥረት በሚኖርበት ወቅት ብቻ የጉልበት ሠራተኞች እንደሚቀጠሩ መታወቅ ይኖርበታል።

2.4 ያጋጠሙ ችግሮች ፤

ባለፉት የዐቅድ ዐመታት በቀረቡት የዐቅድ አፈጻጸም ሪፖርቶች ውስጥ መሥሪያ ቤቱን ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮች መቅረባቸው አይዘነጋም። እነዚህ ችግሮች እስከዛሬ መፍትሔ ያላገኙ በመሆናቸው አሁንም በመሥሪያ ቤቱ ሥራ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ በማድረግ ላይ ናቸው። ስለሆነም በዚህም ሪፖርት በተመሳሳይ ሁኔታ ዋና ዋናዎቹ ችግሮች እንደሚከተለው ቀርበዋል።

2.4.1 የቢሮ ጥበት ፤

የሀገርን እድገትና ልማት ለማፋጠን በማዕከላዊነት በየጊዜው የሚወጡትን ዕቅዶች ለማስፈጸም በሚደረገው የሥራ እንቅስቃሴ በብዛት እያደገ የመጣውን ሥራና የሰው ኃይል በተወሰኑ ቢሮዎችና የቦታ ይዞታ ለማስተናገድ ካለመቻሉም በላይ ሥራዎችን በሚፈለገው መንገድና ዓይነት ለማከናወን ከባድ ችግር እየፈጠረ ነው።

ይህም የመሥሪያ ቤቱ ቋሚ ችግር ሆኖ የቆየው የቢሮ ጥበት ሁኔታ መፍትሔ እንዲያገኝ በ1980 የበጀት ዓመት ለሕንጻ ዲዛይን ሥራ በጀት ተፈቅዶ የመጨረሻ ደረጃ የዲዛይን ሥራ የተጠናቀቀ ቢሆንም በልዩ ልዩ ምክንያቶች የሕንጻው ሥራ በታሰበው ወቅት ባለመጀመሩና የተጨማሪ ሠራተኞች በብዛት መመደብ ችግሩን ስላባባሰው አነስተኛ ቢሮዎች በመቀጣጠልና በመከፋፈል ለማቃለል ቢሞከርም እርምጃው ዘላቂና አጥጋቢ መፍትሄ ሊሆን አልቻለም።

2.4.2 የመሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ትብብር ማነስ ፤

ለስታቲስቲክስ መረጃዎች በወቅቱና በጥራቱ መገኘት የመሥሪያ ቤቶች ፣ የድርጅቶችና የግለሰቦች ትብብር በከፍተኛ ደረጃ የሚጠበቅ ነው። ይሁን እንጂ ባለፉት ዓመታት እንደታየው ሁሉ በዚህም የዐቅድ ዓመት የተሳትፎም ሆነ የትብብር ሁኔታ ዝቅተኛ ሆኖ ተገኝቷል።

እንደዚሁም የተለያዩ ገለሰቦች በኃላፊነት ካንቀሳቀሱት ገንዘብ በጉድለት የሚፈለግባቸው የሰነድ ሂሣብ መ/ቤተ በተመሣሣይ ሁኔታ በዐዓ በየጊዜው ይጠየቅበታል::

ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው በኘሮጀክቶች ሥራ ማስኬጃ በልዩ ልዩ አርዕስት የተፈቀደው በጀት በየወሩ ሲጠየቅ እየተቀነሰ ስለ ሚከፈል በሥራ አፈጻጸም ላይ ችግር አስከትሏል:: ሆኖም በኘር ግራሙ መሠረት የተፈቀደው በጀት ዘግይቶም ቢሆን ተሟልቶ ይሰጣል በሚል ግምት በመ/ቤቱ ካዝና ከሚገኝ ማናቸውም ገንዘብ ላይ ክፍያ እንዲፈጸም ሁኔታው ያስገድዳል:: በመጨረሻም በወጪ አርእስት ለማስተካከል ለበጀት ዓመቱ የተፈቀደው ገንዘብ ሲጠየቅ ክፍያው የተፈጸመው ለአርዕስቱ ከተያዘው የበጀት ጣሪያ በላይ ያለመሆኑ እየታወቀ ከገንዘብ ሚኒስቴር ተጠይቆ ከመጣው በላይ ተከፍሏል እየተባለ በየዓመቱ ፊሰስ እንጠየቅበታለን:: ችግሩም ከዘመን ወደ ዘመን እየተሸጋገረና እየተደራረበ በየዓመቱ አዳዲስ የፊሰስ ዕዳ እየታከለበተ በመሄዱ አሳሳቢ ደረጃ ላይ ደርሷል::

.../፲፰

3.2 የስታቲስቲክስ ዕቅድ ዓላማዎች ፣

3.2.1 ለፕላን ዝግጅት ፣ ክትትልና ለፖሊሲ ውሣኔ የሚያገለግሉ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች እንዲሰበሰቡ ማድረግ ፣

ማዕከላዊነት ያለው ብሔራዊ ዕቅድ ለሀገር ልማትና እድገት ግንባታ ማለትም የተለያዩ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ዘርፎችን ተመጣጣኝ በሆነ እንቅስቃሴ ለማከናወንና ለማፋጠን ወሣኝነት ይኖረዋል። ለዚህ በብሔራዊና በየደረጃው ለሚኖረው ዕቅድ ዝግጅት ፣ ክትትልና ቁጥጥር እንደዚሁም ለፖሊሲ ውሳኔ አሰጣጥ ፣ ለምርምርና ለአስተዳደር በመነሻነት የሚያገለግለው የስታቲስቲክስ መረጃ በመሆኑ ይህን የስታቲስቲክስ መረጃ ፍላጎት በዓይነት ፣ በብዛትና በጥራት በማያቋርጥ ሁኔታ አሟልቶ በማስገኘት ተግባር ላይ እንዲውል ማድረግ ያስፈልጋል።

3.2.2 የስታቲስቲክስ ሥራ በዓይነትም ሆነ በብዛት በአገሪቱ እንዲስፋፋና እንዲዳብር ማድረግ ፣

በአሥሩ ዓመት መሪ ዕቅድ መሠረት የህብረተሰቡን ዕድገት በሚፈለገው አቅጣጫ ውጤታማ ለማድረግ በመንግሥትና በሰፊው ሕዝብ በሚደረገው የሥራ እንቅስቃሴ የስታቲስቲክስ መረጃዎች ተፈላጊነት ጉልህ ሆኖ ታይቷል። ይህ ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ የመጣው የመረጃ ፍላጎት ወደፊትም ይበልጥ እየጨመረ እንደሚሄድ ይታመናል።

በመሆኑም በየጊዜው በማደግ ላይ ያለውን የስታቲስቲክስ መረጃ ፍላጎት ለማሟላት ወቅታዊ የሆነና አስተማማኝ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ሁኔታዎችን የሚገልጹ የስታቲስቲክስ መረጃዎች በዓይነትም ሆነ በብዛት እንዲገኙ የስታቲስቲክስ ሥራዎች በሚገባ መስፋፋት ይኖርባቸዋል። ይህ ተግባር እውን የሚሆነው የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ተሰሚነትን አግኝቶና ተጠናክሮ ወደ ዝቅተኛ የአስተዳደር ክልል ድርጅታዊ መዋቅሩን በመዘርጋትና በሰለጠነ የሰው ኃይል በብቃት ተደራጅቶ የተለያዩ ጥናቶችን ለማካሄድና ከመዝገብት የሚገኙትን ስታቲስቲካዊ መረጃዎች በወቅቱ በጥራት ማግኘት ሲቻል ፣ እንዲሁም የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ፣ ድርጅቶችና

3.2.4 <u>ስታቲስቲካዊ ምርምሮች የሚስፋፉበትን አመቺ ሁኔታዎች መፍጠር ፣</u>

የስታቲስቲካዊ ድርጅት ዋነኛ ተግባር ልዩ ልዩ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን በመሰብሰብ በማቀናበርና በመተንተን በሪፖርት መልክ ለተጠቃሚዎች ማቅረብ መሆኑ ቀደም ሲል ተጠቅሷል:: ነገር ግን በሀገሪቷ ተጨባጭ ሁኔታዎች ላይ የተመሠረተና ከዘመኑ የቴክኖሎጂ እድገት ጋር የሚራመድ የመረጃ አሰባሰብና ልዩ እውቀትን የሚጠይቁ የትንተና ዘዴዎችን በመጠቀም ልዩ ልዩ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ዘርፎችን የሚመለከቱ ስታቲስቲካዊ የምርምር ጽሑፎችን ማቅረብ መቻል ለሀገሪቷ ስታቲስቲክስ እድገት ከፍተኛ አስተዋጽኦ እንደሚያበረክት ይታመናል::

ስለዚህ በአገሪቷ የስታቲስቲክስ የፈጠራ ችሎታን ለማዳበርና ለማበረታታት አመቺ የሆነ የምርምር ተግባር ከሌሎች የኢኮኖሚና ማህበራዊ ዘርፎች ጋር ተቀናጅቶ የሚካሄድበት አመቺ ሁኔታ እንዲፈጠር በማድረግ ፣ ይህን የምርምር አቅም ደረጃ በደረጃ መገንባት ያሻል::

3.3 <u>የስታቲስቲክስ አቅድ ሥልቶች ፣</u>

በየዓመቱ ለሚዘጋጀው የስታቲስቲክስ አቅድ የአፈጻጸም ስልቶችን በመቀየስና ፕሮግራም በማውጣት በሚፈለገው ሁኔታ እንዲከናወን ማድረግ ትኩረት የሚያሻው ተግባር ነው:: ስለሆነም ከላይ የተጠቀሱትን ዓላማዎች ተግባራዊ ለማድረግ የሚከተሉት ሥልቶች ተቀይሰዋል::

3.3.1 በመንግሥት ቅድሚያ የተሰጣቸውን ማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ ዘርፎችን በመለየት ልዩ ልዩ ስታቲስቲካዊ ጥናቶችን ማካሄድ ፣

3.3.2 ለስታቲስቲክስ መረጃዎች በጥራት መገኘት ከፍተኛ አስተዋጽኦ የሚያደርገውን የስታቲስቲክስ መዝገብ አያያዝ ሥርዓት በሁሉም መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች እየተስፋፋና እየተጠናከረ እንዲሄድ ጥረት ማድረግ ፣

3.3.3 የአገሪቱን የስታቲስቲክስ ሥራ እንቅስቃሴ በማዕከላዊነት ለማስተባበር ለመምራትና ለመቆጣጠር እንዲቻል የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ቦርድ እንዲጠናከርና ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች እንዲቋቋሙ ማድረግ ፣

የስታቲስቲክስ ሥራ እቅዱ ተዘጋጅቷል:: በእቅዱ የተያዙት ጥናቶች ገጠርና ከተማን የሚሸፍን ሲሆን ከመዛግብት የሚሰበሰቡት መረጃዎችም ወደፊት አቅም በፈቀደ መጠን በዓይነትም ሆነ በብዛት እየጨመረ እንደሚሄዱ ታሳቢ ሲደረግ ፣ የአምስት ዓመት እቅዱ አካል በሆነው በ1984 የሚካሄዱ ዝርዝር ጥናት ዓይነቶችና ሌሎች ሥራዎች ተለይተው ከዚህ በታች ቀርበዋል::

4. <u>የ1984 የስታቲስቲክስ እቅድ ይዘት ፣</u>

በ1984 ለማካሄድ የታቀዱት የስታቲስቲክስ ሥራዎች ሦስት ዋና ዋና ይዘት ያላቸው ሲሆኑ እነሱም:-

4.1 የተለያዩ ጥናቶችን ማካሄድ ፣

4.2 ከተለያዩ ጥናቶች የተሰበሰቡትን መረጃዎች አቀናብሮ ውጤትን በሪፖርት መልክ ማውጣትና ከዚህ ጋር ተመሳሳይነት ያላቸውን ሌሎች ሥራዎች ማከናወን ፣

4.3 በተከታዩ ዓመት ይከናወናሉ ተብሎ ለሚታሰቡ ጥናቶችና ሥራዎች አስፈላጊውን ዝግጅት ማድረግ ናቸው::

4.1 <u>የተለያዩ ጥናቶችን ማካሄድ በተመለከተ ፣</u>

በ1984 ስታቲስቲካዊ ጥናቶችን በማካሄድ ልዩ ልዩ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ መረጃዎችን ለመሰብሰብ በእቅድ የተያዙት የጥናት ዓይነቶች ፣ የጥናቶች ዝርዝር ዓላማና የሚሰበሰቡት ዋና ዋና መረጃዎች ቀጥሎ በዝርዝር የተመለከቱት ናቸው::

<u>የጥናቶቹ ዓይነቶች ፣</u>

- የሰብል ትንበያ ጥናት ፣
- የእርሻ ናሙና ጥናት ፣
- የሕብረት እርሻዎች ጥናት ፣
- የመንግሥት እርሻዎች ጥናት ፣
- የአነስተኛ ሥራ ሥር ተከሎች ጥናት ፣
- የማምረቻና የኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪዎች ጥናት ፣
- የሕንፃ ኮንስትራክሽን ጥናት ፣
- የማዕድን ስታቲስቲክስ ጥናት ፣
- የአነስተኛ ዕደ - ጥበብ ኢንዱስትሪዎች ጥናት ፣

የእርሻ ናሙና ጥናት ፣

ከ1973 ጀምሮ በ12 ቱም ክፍላተ ሀገር በተመረጡ ገበሬ ማህበራት በየዓመቱ ሲካሄድ የቆየ ሲሆን በ1984 የእቅድ ዘመንም በናሙና ተመረጡ 800 ገበሬ ማህበራት ጥናቱ ይካሄዳል:: የጥናቱ ዓላማም በሀገሪቱ በዋናው በመኸርና በበልግ ወቅት ከግል ባለይዞታዎች የተመረተውን የምርት መጠንና የታረሰውን መሬት ስፋት ለመገንዘብ እንዲሁም አጠቃላይ የእርሻ አሰራር ሁኔታ ለማወቅና በግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚ ለአጭር ለረጅም ጊዜ የልማት እቅድ ዝግጅት የሚያገለግል መረጃ ለማዘጋጀት ነው:: የሚሰበሰቡ መረጃ ዎች ዓይነቶች:- የታረሰ መሬት ስፋትና የምርት መጠን በሰብል ዓይነቶች ፣

/በዋናው መኸርና በበልግ ወቅት/

- የዘርና የማዳበሪያ ዓይነትና መጠን ፣
- የመስኖና የፀረ - ሰብል ተባይ ማጥፊያ መድኃኒት አጠቃቀም ፣
- ስለሰብል ብልሽት ምክንያት የጉዳት መጠን ፣
- የቤት እንስሳት ብዛት በዓይነት ፣ በዕድሜና በጾታ::

የሕብረት እርሻዎች ጥናት ፣

የሕብረት እርሻዎች ጥናት ሁለት ዓይነት አሠራር አለው:: አንደኛው የአምራቾች ሕብረት እርሻዎችን የሚመለከት ሲሆን ሙሉ በሙሉ በጥናቱ ይሸፈናሉ:: ሁለተኛው አምራቾች ያልሆኑ የሕብረት እርሻዎችን የሚመለከት ሲሆን በተመረጡት ገበሬ ማህበራት ውስጥ ያሉት ብቻ በጥናቱ ይሸፈናሉ:: ጥናቱም የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል:-

- በሕብረት እርሻዎች ጠቅላላ የምርት መጠንና የታረሰ መሬት ስፋት በሰብል ዓይነት ለማወቅ ፣
- ስለሕብረት እርሻዎች አጠቃላይ የግብርና እንቅስቃሴ ለማወቅ የሚያስችሉ መረጃዎችን ለማግኘት ፣
- ከግልና ከመንግሥት እርሻዎች እንቅስቃሴና አስተዋጽኦ አኳያ በሕብረት እርሻዎች ያለውን የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ /Agricultural Practices/ለመገምገም የሚያስችል መረጃ ለማግኘት ሲሆን ለዚሁ ዓላማ የሚከተሉት የመረጃ ዓይነቶች ይሰበሰባሉ::

እነዚህ የስታቲስቲክስ መረጃዎች የሚሰበሰቡት ለዚሁ ሥራ በሚዘጋጁት መጠይቆች፣ ቅጾችና መምሪያዎች አማካይነት ከመንግሥት እርሻዎች ልማት ሚኒስቴር ጋር በመተባበር ይሆናል።

<u>የእንሰትና ሥራ — ሥር ተክሎች ጥናት፣</u>

በተቀናጀ የምግብና እርሻ ስታቲስቲክስ ጥናት አማካይነት በአገሪቱ የሚመረተትን ዋና ዋና ሰብሎች በተመለከተ መረጃዎች የሚሰበሰቡ ሲሆን በተለይም በደቡብና በደቡብ ምዕራብ አስተዳደር አካባቢዎች በግምት ከአሥር ሚሊዮን በላይ የሚሆን የአገሪቱ ሕዝብ በዋና ምግብነት የሚያገለግለው እንሰትና ሥራ ሥር ተክሎች ላይ ጥናት አልተካሄደም። በዚህ መስክ ጥናት ማካሄዱ ስለታመነበት ከዓለም የምግብና እርሻ ድርጅትና / FAO / ከተባበሩት መንግሥታት የልማት ድርጅት / UNDP / ጋር በመተባበር በ1984 እንሰት አብቃይ በሆኑ አስተዳደር አካባቢዎች ውስጥ ይህን ጥናት ለማካሄድ ታቅዷል።

የዚህ ጥናት ዋነኛ ዓላማ እንሰት አብቃይ በሆኑ አካባቢዎችና እንዲሁም በአገር አቀፍ ደረጃ በአንድ የሰብል ዘመን ውስጥ ምን ያህል ምርት ሊገኝ እንደሚችልና በእነዚህ ተክሎች የተያዘውንም የመሬት ስፋት ለማወቅ የሚያስችል መረጃ ለማግኘት [illegible]።

በዚህ ጥናት የሚሰበሰቡ የመረጃ ዓይነቶች ፣

- ስለተለያዩ የእንሰት ተክል ዝርያዎች ብዛት በዕድሜ ፣
- የእንሰት ተክል ላይ ስለሚከናወኑ የተለያዩ የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታዎች /ስለማዳበሪያና ፀረ-ሰብል ማጥፊያ መድኃኒት አጠቃቀም/ ፣
- ስለ ቆጮ ፣ አሚቾ ፣ ቡላ ..... ወዘተ ምርት መጠን፣
- በእንሰት ተክል ስለተያዘ የመሬት ስፋት መጠን ፣
- ስለእንሰት ምርት አጠቃቀም /ለፍጆታ ፣ ለሽያጭ፣/ ሁኔታ በመቶኛ፣
- በቤተሰብ ምግብ ፍጆታ የእንሰት ምርት አስተዋጽኦ በመቶኛ ፣
- ስለእንሰት ተክል መተከያና መቀረጫ ወቅት ፣
- ሌሎች ተዛማጅ መረጃዎች፣

.../28

ውጤት ያለውን ድርሻ ለመገምገም ፣የክፍለ ኢኮኖሚውን እድገት ለመምራትና ለመቆጣጠር የሚረዱ መረጃዎችን ለማቅረብ ሲሆን የሚሰበሰቡት መየመረጃ ዓይነቶችም በማምረቻ ኢንዱስትሪዎች ጥናት ከሚሰበሰቡት የመረጃ ዓይነቶች ጋር በአብዛኛው ተመሳሳይ ነ፡ አላቸው::

ይህን መሰል ጥናት እስከአሁን በስፋት ያልተካሄደ በመሆኑ የቤት ሥራ ፈቃድን ጨምሮ በሕንፃ ኮንስትራክሽን ሚኒስቴር ተደራጅተው ፈቃድ ባላቸው የሕንፃ ተቋራጮች የሚከናወነውን የሕንፃ ሥራ እንቅስቃሴ ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች መረጃዎችን ለመሰብሰብ ጥረት ይደረጋል::

<u>የማዕድን ስታቲስቲክስ ጥናት</u>:—

የዚህ ጥናት ዋነኛ ዓላማ የማዕድን ኢንዱስትሪ ለሀገር ሀብት ውጤት ያለውን ድርሻ ለማስላትና እንደዚሁም የማዕድን ኢንዱስትሪን የዕድገት አቅጣጫን ለመተለምና ለመምራት የሚረዱ መረጃዎችን ለማቅረብ ሲሆን በጥናቱም የሚሰበሰቡ የመረጃ ዓይነቶች ፣

- የተከፈለ ካፒታል መጠንና ምንጭ ፣
- በሥራው ተካፋይ የሆኑ የሠራተኞች ብዛት ፣
- የተከፈለ ደመወዝ ፣ ምንዳና ሌሎች የሠራተኛ ጥቅሞች ፣
- የዋና ዋና ማዕድናት ምርት መጠንና ጠቅላላ ዋጋ ፣
- ለማዕድን ፍለጋና ማስፋፊያ የተደረገን መዋዕለ ንዋይ በአመዳደብ ሁኔታ ፣

<u>የአነስተኛና ዕደ ጥበብ ኢንዱስትሪዎች ጥናት ፣</u>

የዚህ ጥናት ዓላማ በዚህ ዘርፍ የታቀፉ ፋብሪካዎች ለሀገር ሀብት ውጤት ያላቸውን ድርሻ ለማስላትና ለመገምገም ፣ ለወደፊቱም በዚሁ ዘርፍ ውስጥ ያሉትን ኢንዱስትሪዎች የዕድገት አቅጣጫዎችን ለመተለም ፣ ለመምራትና ለመቆጣጠር እንዲሁም የቴክኖሎጂ የዕድገት ደረጃቸውን ለማሻሻል ለሚወሰዱ የፖሊሲ እርምጃዎች የሚያስፈልጉ መረጃዎችን ለማቅረብ ነው::
በዚህ ጥናት የሚሰበሰቡ የመረጃ ዓይነቶችም:—

- የባለቤትነት ዓይነትና ሕጋዊ አቋም ፣
- የካፒታል መጠንና ምንጭ ፣
- በሥራው ተካፋይ የሆነ ሠራተኞች ብዛት በጾታ ፣
- የተከፈለ ደመወዝ ፣ ምንዳና ሌሎች የሠራተኞች ጥቅሞች
- የተመረቱና የተሸጡ ዕቃዎች/አገልግሎቶች ጠቅላላ ዋጋና መጠን ፣
- ጥቅም ላይ የዋሉ የጥሬ ዕቃዎችና የነዳጅ ፍጆታ መጠንና ዋጋ ፣
- ቋሚ ንብረትና የመዋዕለ ንዋይ ወጪ ፣

የዋጋዎች ጥናት /በገጠርና በከተማ/ ፣

ለተመረጡ የእርሻና የኢንዱስትሪ ውጤቶችና የልዩ ልዩ አገልግሎቶች የቸርቻሪና የአምራቾች ዋጋ ጥናት በገጠርና በከተማ በተለያዩ ጊዜና በተመረጡ ቦታዎች የሚካሄድ ሲሆን የጥናቱም ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው::

- የዕቃዎች የአገልግሎቶች የቸርቻሪና የአምራች ዋጋ በምን ደረጃ ላይ እንዳለ ለማወቅ ፣
- በተለያዩ የሥርጭት ደረጃዎች መካከል ያሉትን የዋጋ ልዩነቶች ለማጥናት ፣
- በኢኮኖሚ ላይ የሚታየውን ለርጥ ለማጥናት ፣
- ለቤተሰብ ፍጆታ የዋሉትን ዕቃዎች ጠቋሚ ዋጋ ለመተመን ፣
- የዕቃዎችና የአገልግሎቶች ምርትና ስርጭትን በሚመለከት ፖሊሲ አውጪዎች ለሚወስዱት ውሳኔ እንዲያገለግል ፣
- የምርትን ጠቋሚ ዋጋ በማስላት ለሀገር ሀብት ውጤት ጥናት እንዲረዳ ፣
- የቸርቻሪ ዋጋ መመዘኛ እንዲጎበኝ የአምራች ዋጋና የምርት መጠን መመዘኛ ኢንዴክሶችን ለማዘጋጀት ፣

ከ1973 ጀምሮ ሲካሄድ የቆየው በገጠር የአምራችና የቸርቻሪ ዋጋዎች ጥናት በ1984 በጀት ዓመትም ለተቀናጀ የቤተሰብ ጥናት በተመረጡት 800 ቀበሌ ገበሬ ማህበራት በየወሩ ይካሄዳል:: በ23 ከተሞች የሚካሄደው የዕቃዎችና የአገልግሎቶች እንዲሁም የሆቴሎች ፣ የአልጋና የምግብ ዋጋዎች ጥናት በ1984 በጀት ዓመትም መረጃዎች በየወሩ ይሰበሰባሉ::

በተጨማሪም በ1982 በ89 ከተሞች የተጀመረው የቀይሚያ ማስጠንቀቂያ የዋጋ ጥናት በ1984 ዓመትም መረጃውን በየወሩ የመሰብሰብ ተግባር የሚቀጥል ይሆናል:: የዚህ ጥናት ዋነኛ ዓላማ ከጊዜ ወደ ጊዜ የሚታየው የተወሰኑ ሰብሎችና የቤት እንስሳት የዋጋ ሁኔታ በመገምገም በገበያ ቦታዎች የሚታየው የሰብል አቅርቦት ሁኔታ በማጥናትና የቤት እንስሳትም የሚሸጡበት ምክንያቶች በማወቅ በአካባቢው በቀይሚያ የረሀብ ችግር ከመከሰቱ በፊት አስፈላጊውን ዝግጅት ለማድረግ የሚረዳ ስታቲስቲካዊ መረጃ ለማስገኘት ነው::

በጤናዊ የሕዝብና ቤቶች ቆጠራ ዝግጅት ፣

በሀገራችን ለሁለተኛ ጊዜ በ1986 ይከናወናል ተብሎ የሚጠበቀው በጤናዊ የሕዝብና ቤቶች ቆጠራ ከፍተኛ ዝግጅት ፣ ወጪንና የሰው ኃይልን

በዚህ ጥናት የሚሰበሰቡት የመረጃ ዓይነቶች ዝርዝርም ፤

— እድሜ ፣ጾታ ፣ የትምህርት ሁኔታ ፣ ብሔረሰብና ሃይማኖት ፣

— የእርሻ ይዞታና የቤተሰቡ የምርት ዓይነት ፤

— የተለያዩ ዕቃዎች በቤተሰቡ መገኘት ፤

— የሥራ ዓይነቶች ዝርዝርና በሥራ ላይ የጠፋ ሰዓት ፣

— ስለአካባቢው ማህበራዊና ባህላዊ ሥነ ሥርዓቶች

— የጤናና ሌሎች መሠረታዊ የአገልርሎት ተቋሞች መኖር ፣

— ስለአዛውንቶች እንክብካቤ ፣ ስለቤተሰቡ አባላት ብዛትና የመረ ዳት ሁኔታዎች ፣

<u>የጤና ጥናት /በገጠር/ ፤</u>

ይህ ጥናት በከተማና በገጠር የሚካሄድ ሲሆን ዓላማውም ስለሕዝቡ የጤና ሁኔታዎችን እንደዚሁም ከእነዚህ ጋር የሚዛመዱትን ሌሎች ሁኔታዎችን የሚያመለክቱ መረጃዎችን ለማስገኘት ነው:: የመረጃዎቹም ውጤት የሕዝቡን የጤንነት ሁኔታ ለማሻሻል ለሚዘጋጁ እቅዶችና ለሚቀየሱ ፖሊሲዎች መሠረት በመሆን ያገለግላል::

በጤና ጥናት የሚሰበሰቡት የመረጃዎች ዓይነት/—

— የማህበራዊና የሥነ — ሕዝብ ባህርያት ፣

— ስለሕመም ሁኔታ ፣

— ስለ አደጋዎችና መንስዔዎቻቸው ፣

— በበሽታ ወይም በአደጋ ምክንያት የዘወትር ተግባርን ስለማቋረጥ

— በበሽታ ወይም በአደጋ ምክንያት የደረሰ ጉዳት በግለሰቦች ላይ የቆየበት የቀናት ብዛት ፣

— ስለ ሕክምና መሻትና ማግኘት ፣

— ስለ ነፍሰጡር ሴቶች ጤና አጠባበቅ ፣

— እናቶች ሲወልዱ ስለሚጠቀሙባቸው የማዋለጃ ግልጋሎቶች

— የንጽህና መገልገያዎች ስለመኖራቸው ፤

— የእናቶችና የህጻናት ክትባት ፣

— የንጽህና መገልገያዎች ስለመኖራቸው

- ስለጤናና ሕግ ባለሙያዎች ማህበር አባላት ፣
- ስለ ኢትዮጵያ መምህራን ማህበር አባላት ፣
- ስለ ኢትዮጵያ ደራሲያን ማህበር አባላት ፣
- ስለ ሲኒማና ቴያትር ቤቶች የሥራ እንቅስቃሴ ፣
- ስለ መጻሕፍት ቤቶች የተለያዩ መረጃዎችን በመሰብሰብና በማቀነባበር በሪፖርት መልክ ማዘጋጀት ፣
- ሌሎች ተመሳሳይ ነት ያላቸውን መረጃዎች ማሰባሰብና በሪፖርት መልክ ማውጣት

ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ፣

ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት የባለሥልጣኑ ዋነኛ መጽሔት ሲሆን ዓላማውም የአገሪቱን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎችን በአጠቃላይ የሚገልጹ ልዩ ልዩ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን በአንድነት ለማቅረብ ነው:: መረጃዎቹም ለፖሊሲና ለልማት ፕሮግራሞች ዝግጅትና ግምገማ ፣ እንዲሁም ለምርምርና ተመሳሳይ ተግባሮች በመነሻነት ያገለግላሉ ተብሎ ይታመናል::

ለዚህ መጽሔት ዝግጅት የሚሰበሰቡት መረጃዎች የሚገኙት ከመሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች መዛግብትና ባለሥልጣኑ በየጊዜው ከሚያካሂዳቸው የናሙና ጥናቶች ወይም ቆጠራዎች ውጤት ነው:: በየዓመቱ ከሚካሄዱት ጥናቶች ማለትም በናሙና ጥናትም ሆነ ከመዛግብት የሚሰበሰቡት መረጃዎች ተቀነባብረው በተናጠል በየዘርፉ በሪፖርት መልክ ቢወጡም አብዛኛዎቹም መረጃዎች ተጠቃለው ለዓመታዊ ስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት ይውላሉ:: ከተለያዩ ጥናቶችና ቆጠራዎች ከሚገኙት መረጃዎች ሌላ ከልዩ ልዩ መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ብዙት ያላቸው መረጃዎች ይሰበሰባሉ:: ከእነዚህም መካከል ቀጥሎ የተዘረዘረት መጠቀስ ያለባቸው ናቸው::

- ስለ ውጭ ንግድ ፣
- ስለ መንግሥት ገንዘብ / ፓብሊክ ፋይናንስ / ፣
- ስለ ዓመታዊ የሀገር ሀብት ፣
- ስለ ባንክ ሥራዎችና የአከፋፈል ሚዛን ፣
- ስለ መድን /ኢንሹራንስ/ ፣
- ስለ ሕዝባዊ ድርጅቶች ፣
- ስለ ጤና ፣
- ስለ ትምህርት ፣
- ስለ ሕግና ደንብ ፣
- ስለ ስፖርት ፣

4.3.2 በ1985 ሊካሄዱ ለታቀዱ አዳዲስና በቋሚነት ለሚካሄዱ ጥናቶች አስፈላጊ የሆኑ ቅጾችን መጠይቆችን ፣ መመሪያዎችን የመስክ መገልገያ መሣሪያዎችንና ሌሎች የጥናት ዶኩመንቶችን ማዘጋጀት ፣ በተለይም አጠቃላይ የግብርና ቆጠራን በተመለከተ አስፈላጊ ቅድመ ዝግጅት በሙሉ መጠናቀቅ ይደርበታል::

4.3.3 ለአጠቃላይ የግብርና ቆጠራና ለሌሎች ጥናቶች አስፈላጊ የሆኑ የቴክኒክ ማቴሪያሎች የሚገኙበትንና የሚሟሉበትን መንገድ በመቀየስ ተግባራዊ ማድረግ ፣

4.3.4 በግብርና ቆጠራና በሌሎች ጥናቶች ላይ የሚሳተፉትን መረጃ ሰብሳቢዎችና ሌሎች ባለሙያዎችን ብዛትና የሚገኙበትን ሁኔታ መወሰን ፣ ስለምልመላና ሥልጠና ዝግጅት ማጠናቀቅ::

በ1984 ከሚካሄዱት ሥራዎች መካከል በተለያዩ ምክንያቶች ሲሸጋሸግ ለቆየው አጠቃላይ የግብርና ቆጠራ የቅድመ ዝግጅት ሥራ ማጠናቀቅ አንዱ መሆኑ ተጠቅሷል:: የዚህ ቆጠራ ዋና ዓላማ በዚህ ክፍለ ኢኮኖሚ ለሚደረገው የልማት እቅድና ዝግጅት ፣ እንዲሁም ለፖሊሲ ውሳኔ አሰጣጥ መሠረት በመሆን ሊያገለግሉ የሚችሉ ወቅታዊ የሆኑ የግብርና መረጃዎችን ሰፋ ባለ ሁኔታ ለማስገኘት ነው:: መሠረታዊ የሆነ የግብርና መረጃ መኖር የምግብ አቅርቦትን ለማሻሻል የእንስሳት ሀብትን ብዛትና ዓይነት ለመገምገም ፣ ለኢንዱስትሪዎች የሚያስፈልጉትን የጥሬ ዕቃ አቅርቦትን ለማሻሻልና በክፍለ ኢኮኖሚው ቁጥጥርና ክትትል ለማድረግ የሚያስችል መሆኑ ከሚያበረክተው አስተዋጽኦ መጠቀስ ከሚገባቸው ነገሮች ናቸው::

ቆጠራው የሚካሄደው የወቅቱ ሁኔታ በፈቀደው መጠን የአገሪቱን የአስተዳደር ክልል በሙሉ እንደሚሸፍንና ከአውራጃ ጀምሮ ባሉት የአስተዳደር ደረጃዎች መረጃውን ለማቅረብ እንደሚያስችል ታስቧል:: የዚህ ቆጠራ እውን መሆን በዝቅተኛ የአስተዳደር ክልል ጭምር በከፍተኛ ደረጃ እየጨመረ የመጣውን የግብርና ነክ መረጃ ፍላጎት እንደሚያሟላ ይታመናል::

በዚህ ቆጠራ የሚሰበሰቡ የመረጃ ዓይነቶች የሚከተሉት ዋና ዋናዎቹ ናቸው:-

- የባለይዞታዎች የሥነ ሕዝብ ባሕርያት ፣
- የግብርና ዓይነት ፣
- የመሬት አጠቃቀም ፣
- የመስኖ ዘዴ ስለመጠቀም ፣
- የእርሻ መሣሪያዎች ዓይነትና ብዛት ፣
- ስለ ዘር ዓይነትና የአጨዳ ወቅት ፣
- በሰብል ዘመኑ የታረሰ መሬት ስፋትና የምርትን መጠን በሰብል ዓይነት ፣
- ስለ ምርት አጠቃቀም /ዘር፣ ፍጆታ፣ ሽያጭ ... ወዘተ ፣
- ጥቅም ላይ የዋለ የማዳበሪያ ዓይነትና መጠን ፣
- ፀረ-ሰብል ተባይ ማጥፊያ መድኃኒት ስለመጠቀም ፣
- የቤት እንስሳት ብዛት በዓይነት ፣ በዕድሜና በጾታ ::

4.3.5 ለስታቲስቲክስ መዝገብ አያያዝ የሙከራ ጥናት አስፈላጊውን የቀደመ ዝግጅት ሥራዎች ማጠናቀቅ ፣ ይህ ጥናት በተለያየ ምክንያት ሲሸጋሸግ የቆየ መሆኑ ቢታወቅም በተወሰኑ የኢኮኖሚ ዘርፎች የሙከራ ጥናት ለማካሄድ በቀዳሚያ ስለሥራው ይዘትና ዝርዝር የአሠራር ሁኔታዎችን ለማዘጋጀት በዚህ መስክ ባለሙያዎችን ማሠልጠን ወይም በቂ ልምድ ካላቸው አገሮች ልምድ ማግኘት አስፈላጊ መሆኑ ታምኖበታል:: ስለዚህ በተወሰኑ የኢኮኖሚ ዘርፎች ይህን ጥናት ለማስጀመር የባለሙያዎች ሥልጠና ወይም ልምድ ማግኘት ወሳኝነት ስላለው በ1984 የእቅድ ዓመት አስፈላጊው ጥረት ይደረጋል::

... /- 39

4.4 የ1984 እቅድ ዝርዝር የሥራ ፕሮግራም፣

ባለሥልጣኑ የሚያከናውናቸው አበይት ተግባራት ሦስት ዓይነት ይዘት እንዳላቸው ቀደም ሲል ተጠቅሷል:: ይኸውም የተለያዩ ጥናቶችን በማካሄድ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን መሰብሰብ፣ የተሰበሰቡ መረጃዎችን አቀነባበር በሪፖርት መልክ ማውጣትና ተመሳሳይነት ያላቸው ሥራዎችን ማከናወን፣ እንዲሁም በተከታዩ ዓመት ይከናወናሉ ተብሎ ለታሰቡ ጥናቶች ሥራዎች አስፈላጊውን ቅድመ ዝግጅት ማድረግ ናቸው::

የእነዚህ አበይት ተግባራት ዝርዝርና የአፈጻጸም ሁኔታ በየሩብ ዓመት እንደሚከተለው ቀርቧል::

መግለጫ፣ 1ኛ ሩብ ዓመት – ከሐምሌ 1 ቀን 1983 እስከ መስከረም 30 ቀን 1984

2ኛ ሩብ ዓመት – ከጥቅምት 1 ቀን 1984 እስከ ታህሣሥ 30 ቀን 1984

3ኛ ሩብ ዓመት – ከጥር 1 ቀን 1984 እስከ መጋቢት 30 ቀን 1984

4ኛ ሩብ ዓመት – ከሚያዝያ 1 ቀን 1984 እስከ ሰኔ 30 ቀን 1984

" – " በተጠቀሰው ሩብ ዓመት ጥናቱ ወይም ሥራው ያለማቋረጥ በተከታታይ የሚሠራ መሆኑን ያመለክታል::

" × " በተጠቀሰው ሩብ ዓመት ጥናቱ ወይም ሥራው ለተወሰኑ ቀናት ብቻ የሚሠራ መሆኑን ያመለክታል::

4.4.1 ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን ለማስገኘት የተለያዩ ጥናቶችን ማካሄድ በሚመለከት ፤

ተራ ቁጥር	የ ጥ ና ቱ ዓ ይ ነ ት	ጥ ና ቱ የ ሚ ካ ሄ ድ በ ት ጊ ዜ			
		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
1	የሰብል ትንበያ ጥናት ፤	—			
2	የእርሻ ናሙና ጥናት ፤	—	—	—	
3	የሕብረት እርሻዎች ጥናት	—	—	—	—
4	የመንግሥት እርሻዎች ጥናት			—	—
5	የእንስትና ሥራ ሥር ተክሎች ጥናት ፤	—	—		
6	የማምረቻና ኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪዎች ጥናት	—			
7	የሕንፃ ኮንስትራክሽን ጥናት ፤		—	—	
8	የማዕድን ስታቲስቲክስ ጥናት ፤	—	—		
9	የአነስተኛ ዕደ ጥበብ ኢንዱስትሪዎች ጥናት ፤			—	—
10	የውጭ ንግድ ፤ ትራንስፖርት ፤ መገናኛና ፋይናንስ ጥናት፤	—	—	—	—
11	የዋጋዎች ጥናት ፤				
	— የአምራችና የችርቻሮ ዋጋ ጥናት/በገጠር/ ፤	×	×	×	×
	— በ23 ከተሞች የዕቃዎችና የአገልግሎቶች — እንደዚሁም የሆቴሎች ፤ የአልጋና የምግብ ዋጋዎች ጥናት ፤	×	×	×	×
	— በከተሞች የቀድሚያ ማስጠንቀቂያ የዋጋ ጥናት ፤	×	×	×	×

4.4.1 /የቀጠለ/

ተራ ቁጥር	የጥናት ዓይነት	ጥናት የሚካሄድበት ጊዜ			
		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
12	ብሔራዊ የሕዝብና ቤቶች ቆጠራ የቅድመ ዝግጅት ሥራዎች	—	—	—	—
13	የጊዜ አጠቃቀም የሙከራ ጥናት ፡፡	—			
14	የጤና ጥናት / በገጠር/ ፡፡	—	×	—	
15	ብሔራዊ የአመጋገብ ክትትል ሥርዓት ጥናት ፡፡	—		—	
16	የማህበራዊ ጉዳይ ጥናቶች ፡፡	—	—	—	—
17	ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት ፡፡	—	—	—	—

4.4.2. ከተለያዩ ጥናቶች የሚሰበሰቡትን መረጃዎች አቀነባብሮ ውጤትን በሪፖርት መልክ ማውጣትና ተመሳሳይነት ያላቸውን ሥራዎች ማከናወን በሚመለከት ።

የጥናቱ ዓይነት	የሥራው ዓይነት	ሥራው የሚከናወንበት ጊዜ			
		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
የግብርና ስታቲስቲክስ ጥናት	- ሥልጠና ፣ የመስክ ሥምሪት ፣ ክትትልና ቁጥጥር ።	—			
	- የቅጾችና መመሪያዎች የሕትመት ሥራ ማጠናቀቅና ማሠራጨት ።	—	—	—	
	- በሚሰበሰቡት መረጃዎች የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራ ማከናወን ።				
	.ለሰብል ትንበያ ጥናት /1984/ ።		—		
	.ለእርሻ ናሙና ጥናት ።			—	—
	.ለሕብረት እርሻዎች ጥናት ።				—
	.ለአነስተኛ ሥራ ሥር ተክሎች ጥናት ።		—	—	
	- የሪፖርቶች ዝግጅት ።				
	.የ1984 ሰብል ትንበያ ጥናት ።		—		
	.የ1983 የበልግ ወቅት መረጃ ።			—	
	.የ1984 የእርሻ ናሙና ጥናት ።				—

[illegible]	[illegible]	1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
የግብርና ስታቲስቲክስ ጥናት	. የ1983 የእርሻ ናሙና ጥናት አጠቃላይ ሪፖርት ዝግጅት	—	—		
	. የእንሰትና ሥራ ሥር ተክሎች ጥናት ።			—	
	. ሌሎች በ1983 በጀት ዓመት ያልተጠና ቀቁ ሥራዎችና የሌሎች የቴክኒካል ሪፖርቶች ዝግጅት ።	—	—	—	—
	. የምግብ መረጃ ሥርዓት/F.I.S/ሪፖርት ዝግጅትና ሥርጭት ።	—	—	—	—
የኢንዱስትሪ ስታቲስቲክስ ጥናት	— የ1983 የማዕድን ስታቲስቲክስ መረጃ ማቀነባበርና ሪፖርት ዝግጅት ።		—	—	
	— የ1982 የማምረቻና ኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪ መረጃ ማቀነባበርና ሪፖርት ዝግጅት ።		—		
	— የ1983 የማምረቻና ኤሌክትሪክ ኢንዱስትሪዎች መረጃ አርምት ቀንበርና ሪፖርት ዝግጅት ።			—	—
	— የአነስተኛና ዐደ ጥበብ ኢንዱስትሪዎች:-				
	. መጠይቆች፣መመሪያዎችና የታቡሌሽን ፕሮግራም ዝግጅት ።	—			
	. የተዘጋጁ መጠይቆችና መመሪያዎች በቴክኒካል ኮሚቴ ማፅደቅ ።		—		

4.4.2 /የቀጠለ/

የጥናቱ ዓይነት	የሥራው ዓይነት	ሥራው የሚከናወንበት ጊዜ			
		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
የኢንዱስትሪ ስታቲስቲክስ ጥናት	– የሕንፃና ኮንስትራክሽን መረጃ ቀንበርና ሪፖርት ዝግጅት:–				
	• የ1982 መረጃ ቀንበር ።	–			
	• የ1983 መረጃ ቀንበርና ሪፖርት ዝግጅት ።		–	–	–
የውጭ ንግድ ፣ ትራንስፖርት መገናኛና ፋይናንስ ጥናት	– የ1982 መረጃ ቀንበርና ሪፖርት ዝግጅት		–	–	–
	– የ1983 መረጃ መሰብሰቢያ መጠይቆችን ማዘጋጀትና ማሠራጨት ።				–
የዋጋዎች ጥናት ።	– በገጠር የአምራችና የችርቻሮ ዋጋዎችጥናት፡				
	• የ1983 መረጃ ቀንበርና ሪፖርት ዝግጅት	–	–	–	–
	• የ1984 መረጃ የኢዲቲንግና ኮዲንግ እንደዚሁም የዳታ ኢንትሪ ሥራ ማከናወን ።		–	–	–
	– የ23 ከተሞች የዕቃዎችና አገልግሎቶች የችርቻሮ ዋጋ ጥናት:–				
	• የ1983 መረጃ ሪፖርት ዝግጅት ።	–			

		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
የዋጋዎች ጥናት	• የ1984 መረጃ የኤዲቲንግና፣ኮዲንግ ፣ እንዲሁም የዳታ ኢንትሪ ሥራ ተጠናቆ ሪፖርት ዝግጅትና ሥርጭት ።		—	—	—
	— በ89 ከተሞች የቅድሚያ ማስጠንቀቂያ የዋጋ ጥናት:-				
	• የ1983 ሪፖርት ማጠናቀቅ ።	—			
	• የ1984 መረጃ በየሩብ ዓመት የየወሩ ሪፖርት ዝግጅት	—	—	—	—
	— የአዲስ አበባ የዋጋ መመዘኛ/ኢንዴክስ/ዝግጅት /በየወሩ እየታተመ ለተጠቃሚዎች ይሠራጫል/	—	—	—	—
የሕዝብ ጉዳይ ጥናቶች	— በ1976 የሕዝብና ቤቶች ቆጠራ በተሰበሰበ መረጃ አዲስ በሚወጡ ተጨማሪ ሠንጠረዦችን በመጠቀም ጠለቅ ያለ ትንተና በልደት ፣ በሞት በፍልሰት በስራ ኃይልና በትምህርት ሁኔታ ላይ ማካሄድ ።	—	—	—	—

..../ 46

4.4.2 /የቀጠለ/

የጥናቱ ዓይነት	የሥራው ዓይነት	ሥራው የሚከናወንበት			
		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
የሕዝብ ጉዳይ ጥናቶች	- የ1982 የወሊድና ቤተሰብ ጥናት ቅንብርና ሪፖርት ዝግጅት				
	. የኢዲቲንግና ኮዲንግ ሥራ ማጠናቀቅ ፣ ከኮምፒውተር የሚወጡ ሠንጠረዦችን ትክክለኛነት ማረጋገጥ ፣	—			
	. መረጃውን መተንተንና ረቂቅ ሪፖርት ማዘጋጀት፣		—	—	
	. የመጨረሻ ደረጃ ሪፖርት ማዘጋጀትና ማውጣት ፣				—
	- የ1980 የቫይታል ስታቲስቲክስ ጥናት መረጃ ቅንብርና ሪፖርት ዝግጅት ፣	—	—	—	—
	- የ1986 ሕዝብና ቤቶች ቆጠራ አስፈላጊው የቅድመ ዝግጅት ሥራዎች ይከናወናሉ:: ይኸውም ለቆጠራው የሚያስፈልጉ ማቴሪያሎች መጠይቆች ፣ መመሪያዎች ፣ ቅጾች ዝግጅት ፣ እንዲሁም የካርታ ሥራ ዝግጅትና የሙከራ ሥራዎች ማካሄድ፣	—	—	—	—
የጊዜ አጠቃቀም የሙከራ ጥናት	- በሙከራ ጥናት የተሰበሰበው መረጃ ቅንብርና የሪፖርት ዝግጅት	—	—		

		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
የጤና ጥናት /በገጠር/	— በሁለት ዙሮች የሚካሄደው የጤና ጥናት የተሰበሰበው መረጃ የእርምት ፣ የኢዲቲንግና፣ ኮዲንግ ፣ የኮምፒውተር ቀንበርና የሠንጠረዦች ትክክለኛነት ማረጋገጥ ፣		—	—	—
ብሔራዊ የአመጋገብ ክትትል ሥርዓት ጥናት	— በሁለት ዙሮች የሚካሄደው ብሔራዊ የአመጋገብ ክትትል ሥርዓት ጥናት የተሰበሰበው መረጃ የኢዲቲንግና ኮዲንግ ፣ የኮምፒውተር ቀንበርና እርማት እንደዚሁም የሪፖርት ዝግጅት	—	—	—	—
የማህበራዊ ጉዳይ ጥናቶች	— ስለጤናና ሕግ ባለሙያዎች ማህበር መረጃዎች የሚሰበሰቡት መጠይቆችና መመሪያዎች ማጠናቀቅ ፣	—	—		
	. የተሰበሰቡትን መረጃዎች ማቀነባበር ፣				—
	— ስለሲኒማና ቲያትር ቤቶች የተሰበሰበውን መረጃ ማቀነባበር ሪፖርት ዝግጅት ፣	—	—	—	—
	— ስለመምህራን ማህበር አባላት የተሰበሰበውን መረጃ ማቀነባበርና ሪፖርት ማዘጋጀት ፣	—	—	—	
	— ስለቤተመጻሕፍት የሚሰበሰቡ መረጃዎችን ማቀነባበርና ሪፖርት ማዘጋጀት ፣		—	—	—
	— ሌሎች ተመሳሳይ ሥራዎችን የማቀነባበርና የማጠናቀቅ ተግባር ማከናወን ፣	—	—	—	—

4.4.2 /የቀጠለ/

የጥናት ዓይነት	የሥራው ዓይነት	ሥራው የሚከናወንበት ጊዜ			
		1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
ዓመታዊ የስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት	— ለዓመታዊ ስታቲስቲክስ መጽሔት ዝግጅት ከተለያዩ መ/ቤቶችና ድርጅቶች የሚሰበሰቡ መረጃዎችና ከተለያዩ ጥናቶችና ቆጠራዎች ውጤት የተገኙ መረጃዎችን ለዚህ መጽሔት ዝግጅት በሚያመች ሁኔታ ማቀነባበር ።	—	—	—	—
ሌሎች ሥራዎች	— የአስተዳደር አካባቢዎችና ልዩ ልዩ ካርታዎች በተፈለገው መስፈርት ማዘጋጀት ።	—	—	—	—
	— ለልዩ ልዩ ጥናቶችና ሥራዎች የሚያገለግሉ መጠይቆች ፣ ሠንጠረዦች ፣ ግራፎች ፣ ቻርቶችና ጽሑፎች ማዘጋጀት ።	—	—	—	—
	— ለልዩ ልዩ መ/ቤቶችና ድርጅቶች አስፈላጊውን የቴክኒክና የማቴሪያል ድጋፍ ማድረግ ።	—	—	—	—
	— የአገር ውስጥና ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ፣ እንዲሁም በአጠቃላይ የስታቲስቲክስ መረጃ ተጠቃሚዎች ለሚያቀርቡት የመረጃ ጥያቄ ምላሽ መስጠት ።	—	—	—	—

...../49

የሥራው ዓይነት	1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
በተለያዩ ምክንያቶች ሲተላለፍ የቆየው የግብርና ቆጠራ በ1985 እንደሚካሄድ ታሳቢ በማድረግ በ1984 በጀት ዓመት የቅድመ ዝግጅት ሥራዎችን ለማከናወን ታቅዷል:: ይኸውም የቅጾችና መመሪያዎች ዝግጅት ማጠናቀቅ ፣ የሕትመት ሥራ ፣ በቆጠራው የሚሳተፉ ሠራተኞች ምልመላና ሥልጠና ፣ የመስክ መገልገያ መሣሪያዎችን ማሟላትና ሌሎች አስፈላጊ ተግባራትን ማከናወን ፣	—	—	—	—
በ1985 ለሚካሄዱ ቋሚና ሌሎች አዳዲስ ጥናቶች አስፈላጊ የሆኑ መጠይቆችና መመሪያዎች ማዘጋጀት ፣ ማባዛትና ማሠራጨት ፣ /የአከፋፋይ ንግድና የአገልግሎት ሰጪ ድርጅቶች ጥናት ፣ የቫይታል ስታቲስቲክስና የሰው ኃይል ጥናት /በገጠርና በከተማ/፣ የቤተሰብ በጀት ጥናት .....ወዘተ በቅድመ ዝግጅት ሥራው የሚጠቃለሉ ጥናቶች ናቸው/	—	—	—	—
ባዲሱ ድርጅታዊ መዋቅር መሠረት የብሔራዊ የአካውንትሥራ በማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን አማካይነት የሚከናወን ሲሆን ሥራውን ለማስጀመር የቅድመ ዝግጅት ሥራዎች ይከናወናሉ:: ይኸውም ብሔራዊ አካውንትን በሚመለከት መሠረታዊ የሆኑ ሠንጠረዦች ማቀነባበርን የሚያጠቃልል ይሆናል::	—	—	—	—

......../ 50

4.4.3 / የቀጠለ/

የሥራው ዓይነት	ሥራው የሚከናወንበት ጊዜ			
	1ኛ ሩብ ዓመት	2ኛ ሩብ ዓመት	3ኛ ሩብ ዓመት	4ኛ ሩብ ዓመት
ከአለፈው የአሠራር ልምድ በመነሳት በ1985 ለሚካሄዱ ጥናቶች የአሠራር ዘዴዎችን ማሻሻልና የሌሎችን ሥራዎች የአሠራር ስልቶችን መቀየስ ፤	–	–	–	–
ለስታቲስቲክስ መዝገብ አያያዝ የሙከራ ጥናት አስፈላጊው የቅድመ ዝግጅት ሥራዎች ማጠናቀቅ ፤ ስለሥራው ይዘትና የአሠራር ዘዴዎችን በመቀየስ በተመረጡ የኢኮኖሚ ዘርፎች የሙከራ ጥናት ለማካሄድ ባለሙያዎችን ማሠልጠንና በቂ ልምድ የሚያገኙበትን ሁኔታ ማመቻቸት ፤	–	–	–	–

5. የ1984 የገንዘብና የማቴሪያል ፍላጎት፣

5.1 የ1984 ጠቅላላ የበጀት ፍላጎት፣

በ1984 የዕቅድ ዓመት አጠቃላይ የበጀት ፍላጎት ማለትም የመደበኛና የካፒታል በጀት መጠን ሲጠቃለል ብር 10,264,313 እንደሚደርስ ይገመታል:: ከመንግሥት የሚጠበቀው የ1984 ጠቅላላ የበጀት ፍላጎትና ለ1983 የተፈቀደ ጠቅላላ በጀት በበጀት አርእስት [illegible] ቀርቧል::

የበጀት አርዕስት	ዓመተ ምህረት	
	የ1983 /የተፈቀደ/	የ1984 /የተፈቀደ/
መደበኛ በጀት	2,903,966	4,144,283
ካፒታል በጀት	5,224,400	6,120,030
ጠቅላላ ድምር	8,128,366	10,264,313

ከዚህ በላይ በሠንጠረዥ ውስጥ እንደተመለከተው ለ1984 ከመንግሥት ከሚጠበቀው ብር 6,120,030 በተጨማሪ ከውጭ እርዳታ ብር 1,220,400 እንደሚገኝ ሲታቀድ ጠቅላላ የካፒታል በጀት ፍላጎት ብር 7,340,430 እንደሚደርስ ተገምቷል:: እንደዚሁም የመደበኛም ሆነ የካፒታል በጀት ከ1983 ጋር ሲነፃፀር ከፍ ብሎ ታይቷል:: ለዚህም ዋነኛዎቹ ምክንያቶች፣

1/ በቋሚነት ከሚጠኑት የግብርና ጥናቶች በተጨማሪ የእንሰትና ሥራ ሥር ተክሎች ጥናት ማካሄዱ ስለታመነበትና እንደዚሁም በ1985 ለማካሄድ ለታቀደው አጠቃላይ የግብርና ቆጠራ ለቅድመ ዝግጅት ሥራዎች ማስፈጸሚያ በጀት በማስፈለጉ፣

2/ የመሥሪያ ቤቱን አዲስ ድርጅታዊ መዋቅር ደረጃ በደረጃ በሰው ኃይል ለማሟላት የመደበኛ በጀት ጭማሪ በማስፈለጉና በመጠየቁ የዕቅድ ዓመቱ በጀት ከ1983 ዓመት ጋር ሲነፃፀር ከፍ ብሎ ታይቷል::

5.2 የ1984 የካፒታል በጀት ፍላጎት በፕሮጀክት ዓይነት፣

በ1984 የዕቅድ ዓመት ባለሥልጣኑ ለሚያካሂዳቸው ፕሮጀክቶች ማስፈጸሚያ የሚውል የካፒታል በጀት መጠን 7,340,430 እንደሚደርስ ተገምቷል:: ይህም በፕሮጀክት ዓይነትና በገንዘብ ምንጭ ሲታይ እንደሚከተለው ነው::

.../52

የፕሮጀክት ዓይነት	የገንዘብ መጠን /በ ብር/		
	ከመንግሥት	ከውጭ ዕርዳታ	ድምር
ለግብርና ስታቲስቲክስ ጥናቶችና አጠቃላይ የግብርና ቆጠራ ቅድመ ዝግጅት ማስፈጸሚያ	5,873,630	314,400	6,188,030
ለአንበጣና ሥራ ሥር ተክሎች ጥናት	246,400	906,000	1,152,400
ጠቅላላ ድምር	6,120,030	1,220,400	7,340,430

ከዚህ በላይ የቀረበው የካፒታል በጀት በገንዘብ ምንጭ ሲታይ ብር 6,120,030 ከመንግሥት፣ ብር 1,220,400 ከውጭ እርዳታ እንደሚገኝ ተገምቷል:: የመንግሥትን ድርሻ በተመለከተ በ1984 የልማት ዕቅድ ዝግጅት መነሻ በበጀት ጣሪያነት ከተፈቀደው ብር 6,120,000 ጋር ተመጣጣኝ ሲሆን ፣ ከተባበሩት መንግሥታት የልማት ድርጅት እንደሚገኝ ታሳቢ ተደርጓል::

5.3 የ1984 የኢንቨስትመንት መጠን፣

የ1984 የኢንቨስትመንት መጠን ብር 196,232 እንደሚደርስ ሲገመት ከዚሁ ኢንቨስትመንት ውስጥ ብር 160,300 ከውጭ እርዳታ እንደሚገኝ ይጠበቃል:: ይኸው የኢንቨስትመንት መጠን ለቋሚ ዕቃዎችና መሣሪያዎች/መኪናዎችና የኮምፒውተር ዕቃዎችን ይጨምራል/ ማሟያ የሚውል ነው::

6. የሰው ኃይል ፍላጎት፣

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን የሚጠበቅበትን ተግባርና ኃላፊነት ለመወጣት በሠለጠነ የሰው ኃይል መደራጀት እንዳለበት ይታመናል:: ይህንኑ ደረጃ በደረጃ ለማሟላትና በ1984 የታቀዱትን ሥራዎች ለማከናወን እንዲቻል የ1984 የሰው ኃይል ፍላጎት ከመ'ያና' በቅጥር ዓይነት እንደሚከተለው ቀርቧል::

የሙያ ዓይነት	የ1983 /ያለ/			1984 /የታቀደ/		
	ቋሚ	ኮንትራት	ድምር	ቋሚ	ኮንትራት	ድምር
1 ፕሮፌሽናል	114	—	114	131	—	131
2. መለስተኛ ፕሮፌሽናል	187	1218	1405	207	1030	1237
3. የአስተዳደር፣ የጽሕፈት፣ የሂሳብ፣ እንዲሁም የጠቅላላ አገልግሎት ሠራተኞች	108	201	309	187	214	401
. ጠቅላላ ድምር	409	1419	1828	525	1244	1769

..

ከዚህ በላይ በሠንጠረዥ እንደተመለከተው የ1983 እና የ1984 በጀት ዓመት የሰው ኃይል ለማነጻጸር እንዲያስችል ቀርቧል:: ሆኖም ለዕቅድ ዓመቱ የሚያስፈልገውን የሰው ኃይል በሙሉ ለማሟላት ተጨባጭ ሁኔታው ካለመፍቀዱም በላይ መሥሪያ ቤቱ ባለበት ከፍተኛ የቢሮ ጥበት ምክንያት የተጠቀሰው ተጨማሪ የሰው ኃይል ብቻ በማከል ሊቀርብ ችሏል:: የዕቅድ ዓመቱ የኮንትራት ሠራተኞች ብዛት ከ1983 ዕቅድ ዓመት ጋር ሲነጻፀር ዝቅ ብሎ ታይቷል:: ይኸውም በበጀት አጥረትና በተለያዩ ምክንያቶች በጥናቱ የሚሸፈኑ ገበሬ ማህበራት ብዛት እንዲቀነስ በመወሰኑ ነው:: በዕቅድ ዓመቱ ሠንጠረዥ ውስጥ ከታየው የኮንትራት ሠራተኞች ብዛት በተጨማሪ ለግብርና ጥናቶች በረዳትነት ከ800 በላይ ጊዜያዊ ሠራተኞች ለ60 ቀናት እንደሚቀጠሩ ይጠበቃል::

7. መወሰድ የሚኖርባቸው የፖሊሲና ድርጅታዊ አርምጃዎች፤

በአለፉት የእቅድ ዓመታት የተከሰቱት የአሠራርና የአፈጻጸም ችግሮች በሚቀጥሉት የእቅድ ዓመታት ተወግደው የአገሪቱ የስታቲስቲክስ ሥራ ግንባታ የጠበቀ መሠረት እንዲኖረው ለማድረግ በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ አስፈላጊው የፖሊሲና ድርጅታዊ እርምጃዎች መወሰድ ይኖርባቸዋል::

7.1 በመረጃ አሰጣጥና ዝግጅት የመሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች አለመተባበርና እምቢተኝነት ለማስወገድ እንዲቻል ባለሥልጣኑ የአስፈጻሚነት ኃይል እንዲኖረው ማድረግ፤

ስታቲስቲካዊ መረጃዎች የሚሰበሰቡት፤ ከናሙና ጥናቶች፤ ከቆጠራዎችና ከመዝገብት ላይ ስለሆነ የመሥሪያ ቤቶች፤ የድርጅቶችና የግለሰቦች ቀጥተኛና ትብብር እጅግ አስፈላጊ መሆኑ የሚታወቅ ነው:: በመሆኑም የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን የሚፈለገውን የስታቲስቲክስ መረጃ በጥራትና በወቅቱ ለመሰብሰብ የመረጃ ሰጪ አካላትን ትብብር ከመጠየቅና ሕጋዊ ግዴታቸው መሆኑን ከማሳሰብ አልፎ ብዙ ጊዜ በመመላለስ የሚባክነው ገንዘብ፤ ጊዜና የሰው ኃይል በቀላሉ የሚታይ አይደለም:: ይህም ሆኖ የመረጃ ሰጪ አካላት የሚያሳዩት ያለመተባበርና እምቢተኝነት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ በመምጣቱ አሳሳቢ ደረጃ ላይ ደርሷል:: ይህ ሁኔታ የልዩ ልዩ ስታቲስቲካዊ ሪፖርቶች መጽሔቶች ይዘት እንዲቀነስና በወቅቱ ለተጠቃሚዎች እንዳይሰራጩም ከፍተኛ ተጽዕኖ አድርጓል:: ለዚህም ዓይነተኛ ምክንያት መሥሪያ ቤቱ የተሰሚነትና የአስፈጻሚነት ኃይል ስለሌለውና በየዓመቱ በዚሁ ጉዳይ ላይ እርምጃ የማይወሰድ በመሆኑ ነው::

.../54

7.2 የአገሪቱ የስታቲስቲክስ ሥራ በማዕከላዊ አሠራር እንዲገነባ ማድረግ፣

በተለያዩ መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ልዩ ልዩ ስታቲስቲካዊ ሥራዎች በተናጠል የሚካሄዱ በመሆናቸው የሥራ መደጋገምና የሀገር ሀብት መባከንን የሚያስከትል ከመሆኑም በላይ የጽንሰ ሃሳብ፣ የአሠራር፣ የአመዳደብና የአተረጓጎም ተመሳሳይነት ስለሌለው የመረጃዎች ጥራትና ትክክለኛነት አጠያያቂ ከሚያደርገው ደረጃ ላይ አድርሷል:: ስለዚህ ይህን ሁኔታ ለማሻሻልና የስታቲስቲክስ ሥራዎች በማዕከላዊነት ባለው ሁኔታ ተግባራዊ እንዲሆኑ አስፈላጊውን እርምጃ መውሰድ ጠቃሚ ይሆናል::

በዚሁ መሠረት በሁሉም ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ዘርፎች የሚከናወኑት ስታቲስቲካዊ ሥራዎች ባለሥልጣኑ ለብሔራዊ ስታቲስቲክስ ዕድገት የሚቀይሳቸውን የአሠራር ዘዴዎች ወይም ስልቶች እንዲከተሉ ለማድረግ የተቀናጀ የሥራ ግንኙነት በመሥሪያ ቤቶችና በድርጅቶች መካከል እንዲፈጠር ማድረግ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ይኖረዋል::

ለዚሁ ተግባራዊነት የስታቲስቲክስ መረጃ ተጠቃሚና አመንጭ ከሆኑት ከልዩ ልዩ መንግሥታዊና ሕዝባዊ ድርጅቶች ከተውጣጡ ባለሙያዎች የሚመሠረተው የብሔራዊ ስታቲስቲክስ አስተባባሪ ኮሚቴ ሥራዎችን የማስተባበርና የአገሪቱን የስታቲስቲክስ ሥራ ቀደም ተከተል የማውጣት ተግባር ስለሚኖረው በአስቸኳይ ተቋቁሞ ሥራውን መጀመር መቻል ይኖርበታል::

7.3 የባለሥልጣኑን የሠለጠነ የሰው ኃይል አጥረት ደረጃ በደረጃ ማስወገድ፣

ለአገሪቱ ስታቲስቲክስ ሥራ መሻሻልና መጎልበት የሠለጠነ የሰው ኃይል የሚጫወተው ሚና ከፍተኛና ወሳኝ እንደሆነ ይታወቃል:: በመሆኑም አዲሱን ድርጅታዊ መዋቅር ተግባራዊ በማድረግ ብሔራዊ የስታቲስቲክስ ሥራዎችን ለማስተባበር፣ ለመምራትና ለመቆጣጠር የሰለጠነ የሰው ኃይል በብቃት መገኘት ይኖርበታል:: በአሁኑ ወቅት የባለሥልጣኑን የሠለጠነ የሰው ኃይል ፍላጎት ሙሉ በሙሉ ለማሟላት የአገሪቱ አቅም የማይፈቅድ ቢሆንም ካለው ተጨባጭ ሁኔታ ጋር በማገናዘብ ደረጃ በደረጃ ለማሟላት ይቻል ዘንድ ከወዲሁ ትኩረት ተደርጎበት አስፈላጊውን እርምጃ መውሰድ ጠቃሚ ይሆናል::

.../55

7.4 የቢሮ ጥበት ሁኔታን ማሻሻል፤

በመሥሪያ ቤቱ አማካይነት የሚከናወነው የስታቲስቲክስ ሥራና የሰው ኃይል በየጊዜው እየጨመረ እያደገ በመምጣቱ በተወሰኑ ቢሮዎችና የቦታ ይዞታ ለማስተናገድ ካለመቻሉም በላይ ሥራዎችንም በሚፈለገው ዓይነትና ፍጥነት ለማከናወን ከባድ ችግር እየፈጠረ ነው:: ይህ ችግር መፍትሔ እንዲያገኝ በማሰብ በ1980 የአቅድ ዘመን የሕንፃ ዲዛይን ሥራ የተጠናቀቀ መሆኑ ቢታወቅም የሕንፃው ሥራ በልዩ ልዩ ምክንያት በታሰበው ወቅት ሊከናወን ባለመቻሉ ችግሩ ተባብሶ ይገኛል:: ስለዚህ ይህ ችግር ከፍተኛ የሥራ እንቅፋት እንደሚሆን ታውቆ አስፈላጊው እርምጃ መወሰድ ይኖርበታል::